

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio II. An effectus Magici huiusmodi, miraculis similes, oriri poßint ex
naturali hominis complexione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](#)

tionibus præbendis seruant, eo quod talibus diebus Planetæ certi ægritudini illi propellendè idonei dominantur; Verum haec causa, quam adserunt, nec vera est, nec proposito subseruit. Agite enim, certum aliquem planetam nomine: qui dominetur primo die critico v.g. dies sit crastinus, cui Luna præsit: sicut ergo septem ægrotantes, qui singulis septem diebus continuis in morbum inciderint: profecto tunc futuri sunt septem dies critici continuū: nā primus erit septimus dies criticus primi, secundus secundi, atq; deinceps ita singuli septem aliorum ordine suo: septem etiam continuis Luna diebus præterit, quo nihil absurdius. Causa igitur ve- rior petenda, ex ipso humoris in corpore tunc sequentis proprietate. Nā quidam humores adeò celeres & acres sunt, vt vnoquoq; die subiectum inuidat: alij secundo die: sunt qui tertio, & qui quartio (vnde Februum differentia manant) quidam tardiores septimo tantum vel octauo die recurrent. Harum accessionum dies medicis coniecturam pre- bant, quid sperandum sit de ægri valitudine. Vnde & decretorij seu critici dies vocantur. Nihil ergo hoc cælicolis istis suffragatur.

Conclusio fit, ex articulo Parisiensi xxi. Quod imagines ex metallo vel cera vel alia materia, ad certas constellaciones fabricatae, vel cereo char. Ætere, aut figura efformatae, aut etiam baptisatae, exorcisatae, aut conservatae, aut potius execratae, secundum predictas artes, & sub certis diebus, habeant virtutes mirabiles, quæ in libro huiusmodi superstitionis recitantur: error est in fide & philosophia naturali, & astronomia vera. Probatur conclusio. Fidei hoc repugnat, quia peccatum est idolatriæ, effectus, qui à solo Deo procedunt, exspectare à dæmonie, vel constellacionibus, blasphemum quoque & sacrile-

A gum est, ritus sacramentorum & rerum sacrarum talibus superstitionibus inquinare. Physicæ & astronomiæ ista repugnant, quia nec ista tales siderum influxus agnoscit: nec illa naturalib. causis tales effectus attribuit. Nam hæ figuræ neq; vim habent quidquam ex astris eliciendi, neque in subiectū nouā aliquam qualitatum mixturam inducunt, aut ullam essentialē formam imprimunt: sed manentibus eadem forma & materia, qualitatibus etiam operatiuis, ijsdem perseverantib. quæ prius fuerant, arte tantum nouā figura extrinsecus aduenit, ad quam nihil sidera pertinent, & quæ nihil potest in ea, in quæ prius non potuerat: nisi forte ceram vel aliam materiam mollem sigillare, quod tamen facit, non quatenus sic vel sic est figurata, sed quatenus diu- rior est, & angulos asperos habet. Vide- runt hoc multi, qui sobrij, etiam non Christiani. Nā Rabbi Moses Maymō, Tatianus, & alij postea citandi, satis clarè hoc profitentur. Idem afferunt Jurisconsulti quidam, & plures cū D. Thoma Theologi.t. Multa de his ima- ginibus lectu grata habet Laurentius Ananias Lib.4. de Nat. dæmon. à fol. 168.

QVÆSTIO II.

An effectus Magici huiusmodi, miraculis similes, oriri possint ex na- turali hominis com- plexione.

E VI hoc arbitrati, nec olim defuere, nec defunt hodie. A- uicenna quidem id homini tribuit, ratione animæ, nam censet intellectui benè disposito & supra materiam eleuato, res cunctas, quæ materia constant, cœlestes, & terrenas, simplices ac mixtas, obedire.

sc. 72. Di-
ctoris di-
bitant.
t Mari-
nus de Ar-
les l. de
superst. D
Themas
2.2. q. 96
2.1. 1. 4.
cōtra gēt.
c. 104. &
105. & ibi
Ferr. Silu-
ver. super-
stitione q.
10. Vairus
lib. 2. de
Faccino
c. 14. Pet.
le Loyhei
lib. 1. de
spectris.

Quod si de morali dictum obedientia, insanum est: quia haec solis ratione predictis competit: si de naturali obedientia dictum, parum id philosophicè. Nam creatura spiritualis & corporalis, unus quoque speciei ad aliam speciem, nulla nunc est naturalis subiectio, nisi ratione actionis & passionis, propter quod imbecillius est, id dicit fortiori. Sed illa, quam Arabs videtur insinuare obedientia, Vniuersalit, soli Deo ratione omnipotentia debetur, & a creaturis exhibetur. Merito igitur hoc delirium refellunt Theologi.

a Ananias
J. li. 4. &
Sibyllan.
Decade 3.
peregrin.
qu. q. 3. c.
8.
b Sic Ful
ginas,
Fortius Garbus,
& alij me
dici.
c Agripp.
Paracell.
& Conci
liator Dif
fer. xx.
qui tamē
eo nomi
nate Fulgi
nate re
prehend
erat.
d d. l. 2. c.
7. à fol. 66

Alij hanc virtutem largiuntur speciali cuidam temperamento corporis. Configunt enim temperamentum quoddam æqualitatem ex humorum & qualitatum actiuarum ad pondus æqua mixtione resultare. *b* quo qui sit prædictus, afferunt temerarij, posse miracula eum perficere: & vt videoas non colistere vno in gradu impietatem, adiiciunt blasphemiam, huius temperamenti vi, CHRISTVM Dominū tot miraculis coruicasse: sic impij non tantum Magi, *c* sed & Fulginas Medicus.

Verum hoc totum prorsus ridiculū, ostendit Códronchus medicus, lib. 2. de morbu venef. cap. 4. & impium esse, tam accurate docuit Mich. Medina d., vt malim eo vos remittere, quam nihil addendo mutando aliena scrinia, copilare. Mihi semper visum parum philosophicè, talem εὐχαρια, seu (vt ipsi vocant) iustitiale temperamentum humanae complexionis, excogitari: quod si non impossibile, prorsus tamen est supervacuum.

Ex hoc consequitur neminem natura nasci vel medicū vel fascinatorem aliorum. Nam si speciei ratione hoc competeteret, omnes tales essent; si speciei ratione non competit, cedo (fides)

quaæ sunt illæ conditiones individuae, quaæ hoc naturaliter tribuant supposito? sed vide de hac re Leonard. Vairum.

lib. 3. de
Fascino
cap. 6.

QVÆSTIO III.

Quanta qualisque sit vis imagina
tionis, quoad effectus hosce
miros?

DE vi imaginationis multi multa scripsere, ut Picus Mirandulanus lib. de imaginat. Marsis. Ficinus lib. 13. de Theolog. Platonica, & in Prisciani Lydi commentar. de phantasia & intellec-
tu, Anton. Mirandulanus lib. 29. de singular. certam. Tostatus in Gen. c. 30. Michael Medina l. 2. de recta in Deum fide c. 7. Vairus lib. 2. de fascino c. 3. Valesius de lacra philosoph. cap. 11. Pererius in d. cap. 30. Gen. & coniuncti-
venses nostri in 7. physicor. c. 2. q. 1. &
alij mox citandi.

In eo conueniunt omnes, imaginationis vim esse maximam: & quia vis hæc considerari potest, vel quo ad corpus ipsius imaginantis, vel quoad corpus alterius: ideo devtroque seorsim disquirendum. Conueniunt omnes, quoad corpus propriū imaginatis plurimū in illud posse, docetur id ratione & experientia. Ratione, quia imaginatio, dum retractat rerum obiectū sensu perceptarū simulacra, excitat potentiam appetitivam ad timorem, vel ad pudorem, vel ad iram, vel ad tristitiam: hæ verò affectiones hominem sic afficiunt, vt calore vel frigore alteretur, vt palescat vel rubescat, vt quasi exiliat seu effteratur, vel torpescat seu deiciatur. Et ideo D. Tho. optimè tradidit, imaginatione posse in corpus imaginantis omnia, que naturalē coordinationē ha-
bent